

CANVIS NECESSARIS A L'EDUCACIÓ ACTUAL

Núria Alart. Professora de Secundària i de la Universitat de Barcelona.
Coordinadora del grup d'investigació de la UB. GRAIM (Desembre 2009)

Resum

La educación del siglo XXI necesita trabajar en red. Los docentes tenemos la oportunidad de poder diseñar y producir materiales didácticos en la red, adaptados a las características de nuestro alumnado: estilos de aprendizaje, intereses, motivaciones y diversidad de inteligencias.

Summary

Education in the 21st century needs the network to work. Teachers have the opportunity of producing teaching technological materials that can be adapted to the learning process of our students: knowledge, interests, motivations and diversity of intelligences.

El canvi de paradigma educatiu

L'educació actual ha d'emfatitzar el treball conjunt i en xarxa per formar part d'una comunitat que aprèn i assoleix bons resultats. Cal treballar les habilitats, les capacitats i les emocions de tots els agents educatius, per a la realització del profund canvi educatiu que tant necessitem.

Què necessita i què pot fer el professorat actual, per un bon canvi de paradigma? Per a una millor gestió del coneixement? Com ho pot fer? Per què?

Un canvi és una alteració apreciable de les estructures socials, les conseqüències i les seves manifestacions. Un canvi de paradigma educatiu pot tendir a ser dramàtic i no es substitueix amb facilitat, i, a més, qui no s'adapta a aquest canvi queda despenjat definitivament: "*Perd un autobús cap al futur.*"

La perspectiva socioconstructivista, la integració de la teoria de les intel·ligències múltiples i l'assoliment de les competències bàsiques, són fonamentals per tal d'encarar aquest procés de renovació metodològica amb èxit. Per tant, la clau del canvi està en les metodologies. Aquestes són la columna vertebral de l'acció educativa que donen un cos a les idees i principis. La metodologia a utilitzar té en compte els continguts a treballar, els objectius a assolir, la manera d'organitzar l'aula, la gestió del temps i l'espai, el paper del docent i l'alumnat, i finalment es treballa un currículum real.

Hem d'evitar la reproducció de conceptes i potenciar la creativitat en contextos de producció i aplicació del coneixement. Les metodologies participatives adopten un protagonisme més important en el treball per competències. No solament s'aprèn de forma individual, sinó que també aprenem en grup, interactuant amb els altres. Treball en equip vol dir diàleg, debat, discussió, discrepància, ... però també vol dir respecte per les diferències de parer, tolerància, saber escoltar i ser empàtic. Saber treballar en equip en general i treballar cooperativament en particular és una habilitat social que només es desenvolupa a través de la pràctica.

El Dr. Joan Elias (2009) ens diu que el canvi és passar d'A a B. En un primer moment, comences a patir i a tenir por. Abans d'arribar al canvi ens trobem amb una gran incertesa. El gran problema és com passar d'A a B. Hi ha persones que a l'hora de provar noves experiències, creuen que si alguna cosa surt malament, sempre hi ha algú que diu que ja ho sabia, que no sortiria bé! D'altres, pessimistes, que diuen que baixarà el nivell, no sabrà res l'alumnat, els programes són cada cop més *light*... B serà allò que volem. Ho hem de fer entre tots i totes.

L'educació actual necessita donar un gir cap a un nou paradigma, intentant realitzar un:

1. Acompanyament col·laboratiu (comunitats d'aprenentatge).
2. Iniciativa, creativitat i innovació, allunyant les pors per aquest canvi de paradigma.

3. Pràctica de la cultura de l'elogi i dels valors (autoestima, empatia, assertivitat...).
4. Identificació de l'autoconeixement i reflexió personal.
5. Desenvolupament de les habilitats d'autoaprenentatge a través de grups col·laboratius i de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació i les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement. (TIC/TAC).

1. Acompanyament col·laboratiu (comunitats d'aprenentatge). Grups interactius per a no segregar a l'alumnat, ni fer adaptacions curriculars fora de l'aula, ni fer diferents itineraris. Podem cercar diferents mesures d'atenció a la diversitat, com pot ser entrar ajudar al professorat d'aula diferents persones de la comunitat educativa (incloent altres professionals i familiars de les diferents cultures) per poder accelerar l'aprenentatge de tothom, i potser fer desaparèixer alguns dels problemes de disciplina dins de l'aula. Totes les persones que formen part del sistema i/o entorn de l'alumnat influeixen en el seu aprenentatge, per això cal que es planifiqui conjuntament entre totes aquestes persones mitjançant un diàleg igualitari (aprenentatge dialògic).

Els grups interactius són una manera de concretar l'aprenentatge dialògic dins de l'aula. Entren a ajudar altres persones adultes (familiars i voluntariat d'altres cultures i sobretot altre professorat del centre). D'aquesta manera, s'aconsegueix dinamitzar l'aprenentatge entre iguals de l'alumnat, i en una mateixa dinàmica podem accelerar l'aprenentatge instrumental i alhora poder fomentar la cultura en valors i la solidaritat. Un clar exemple seria el d'una mare magrebina analfabeta en tots els idiomes, però que té una bona fluïdesa oral de l'anglès, conseqüència d'uns anys viscuts a Londres. Pot ajudar a donar classe de conversa oral d'anglès. La mare s'aprofitarà per un major aprenentatge instrumental de l'alumnat, i sobretot per donar una aportació de reflexió a la comunitat.

Les persones diferents no són un problema, sinó un ajut per aprendre més de tothom. Amb aquest aprenentatge interactiu, inclusiu, intercultural i dialògic, es poden fer multitud de tasques variades que alhora afavoriran un important desenvolupament competencial de l'alumnat (totes les competències).

Mentre a Finlàndia, l'any 1985, es suprimien per llei les agrupacions flexibles de l'alumnat (per ritmes d'aprenentatge), a les escoles i instituts catalans (i als espanyols) augmentaven les adaptacions curriculars i les unitats escolars externes als centres. Actualment, sense una base científica d'aquestes propostes educatives i la claredat dels resultats negatius, es segueix fent i legitimant.

“La cooperació no és absència de conflictes, sinó el mitjà per resoldre el conflicte.”

Deborah Tannem

2. Iniciativa, creativitat i innovació allunyant les pors per un canvi de paradigma.

Tot canvi implica una gran incertesa i ambivalència. Ens cal seguretat, superació, èxit personal i professional, reflexió i sobretot temps. Tot canvi en educació és un procés dinàmic en interacció constant entre tots els agents educatius: professorat, alumnat, pares i mares, agents externs, administracions... El canvi no és fàcil, però tampoc impossible, el més important és el canvi de les nostres pròpies actituds com a professionals de l'educació: “La vida és un 10% d'allò que ens succeeix i un 90% de com reaccionem...”; i el recolzament, guia, assessorament que tinguem per a dur a terme aquest canvi.

Algunes de les estratègies pel canvi, segons M. Fullan (2008) poden ser: el desenvolupament de les capacitats individuals, el treball en equip i la passió per la professió. Per això, cal una reculturització interna de les escoles, és a dir, una reflexió al voltant de les pràctiques docents, posant molt èmfasi en la innovació i en la col·laboració entre tot el professorat i les direccions dels centres.

Innovació no només és fer canvis en allò que fem, sinó obrir les ments a actituds intel·ligents en front els reptes que tenim actualment en el nostre món.

Innovar i crear és fer un balanç equilibrat entre allò que ja funciona i les coses que val la pena canviar. Les persones creatives tenen una capacitat de fer combinacions i crear síntesis

originals. Per exemple, la reforma educativa de Japó, introdueix el desenvolupament de la creativitat a l'alumnat i la participació del avis a les escoles.

“Les ments creatives són conegudes per ser capaces de sobreviure a qualsevol classe de mal entrenament” Anna Freud

3. Pràctica de la cultura de l'elogi i valors (autoestima, empatia, assertivitat...).

Tots els estudis recents demostren que és impossible tenir un mínim d'èxit escolar sense tenir en compte els aspectes emocionals de l'alumnat. Hem de treballar una innovació emocional, contagiar una manera de fer i de mirar el món amb il·lusió i valors. El desenvolupament de la creativitat enforteix valors com: el respecte, la tolerància, la comunicació, etc.; ja que permet observar, analitzar i interpretar des de diferents punts de vista, la varietat de maneres de pensament i les diferents ideologies, el que propicia la construcció d'unes relacions amb equitat. Els valors s'aprenen des de la infantesa, per això els hem de treballar a l'escola, per formar millors éssers humans que posteriorment adquiriran un sentit propi. L'escola ha de proposar una orientació per a comprendre les situacions i problemes de la seva vida diària, per a poder decidir correctament, per a relacionar-se amb els altres, ha d'oferir unes eines necessàries per a poder desenvolupar-se en un ambient que canvia a gran velocitat, i ha de donar sentit a la seva vida. Per això, cal formar persones autònomes, afavorir un enfocament vivencial, utilitzar una perspectiva transversal, involucrar a tota l'escola, treballar juntament amb les famílies, practicant històries i narracions exemplars, la reflexió de dilemes morals i el diàleg.

La cultura de l'elogi és una pràctica molt efectiva per a motivar i crear un profund sentit d'autoestima, qualitat molt important que hem de treballar. L'elogi serà el reconeixement dels mèrits, qualitats, virtuts... de l'alumnat mitjançant expressions favorables.

“Si regales flors, les teves mans sempre faran olor.” Anònim

4. Identificació de l'autoconeixement i reflexió personal.

És molt important treballar el coneixement i la consciència d'un mateix per un desenvolupament personal complet. Aquesta consciència es refereix al coneixement de les nostres pròpies emocions i com ens afecten. És molt important conèixer la manera en què el nostre estat d'ànim influeix en el nostre comportament, quines són les nostres virtuts i els nostres punts dèbils. Aquest autoconeixement emocional forma part de la intel·ligència emocional, a més de l'autocontrol emocional, l'automotivació, l'empatia (reconeixement d'emocions alienes) i les relacions interpersonals (habilitats socials). També és molt necessari poder conèixer els punts forts (i dèbils) de les nostres diferents intel·ligències, per així conèixer-nos millor. Les autoavaluacions possibiliten identificar les fortaleces i debilitats que tenim, i així preparar-nos per a fer plans d'autodesenvolupament. Els horaris actuals de classe no ajuden a l'autoconeixement ni a la reflexió personal. No podem treballar per projectes amb unes franges horàries de 50 minuts aproximadament. És molt difícil ajuntar hores si no estan coordinades entre dos professors/es.

“De tots els coneixements possibles, el més savi i útil és conèixer-se a si mateix.”

William Shaquespeare

5. Desenvolupant habilitats d'autoaprenentatge a través de grups col·laboratius i de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació i les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement. (TIC/TAC).

Hem de donar un sentit pedagògic a la tecnologia. Aquesta ens ajudarà a canviar la manera d'aprendre per part de l'alumnat, i ha d'establir unes noves relacions en la comunitat educativa, podem intercanviar recursos, activitats, experiències, eines i mantenir un contacte fluid constantment. Podem utilitzar el model de les *WebQuest* i les *Caceres del Tresor* per a repartir diferents rols, de manera que una mateixa tasca s'elabori des de diferents punts de vista. També la reflexió de les rúbriques, adjuntant una explicació sobre com s'han organitzat per a desenvolupar la competència d'aprendre a aprendre. Els criteris d'agrupació han de ser variats i els rols s'han d'alternar. El treball col·laboratiu és una feina que s'ha d'aprendre, s'ha d'entrenar, s'ha de guiar i és una necessitat pel món del treball actual. En general les TIC/TAC, com la resta de recursos, estratègies, eines, metodologies, etcètera, han d'ajudar a la consecució

dels objectius de l'educació obligatòria, facilitant l'assoliment de les competències bàsiques per part de l'alumnat i facilitar significativament el procés d'aprenentatge.

“L'objecte de l'educació és preparar als joves per a que s'eduquin a sí mateixos durant tota la seva vida”. Robert Hutch.

A l'hora d'elaborar una programació didàctica per desenvolupar les competències bàsiques, hauríem de tenir en compte les següents suggerències:

- Conèixer i acceptar el nou concepte d'intel·ligència, múltiple, variable, a desenvolupar, que ens ajudarà a tenir una atenció més acurada a les característiques específiques cognitives del nostre alumnat, per ajudar-los en els seus processos d'aprenentatge.
- Acceptar la interrelació entre les diferents àrees i/o matèries.
- Donar importància a l'entorn on estan integrats els nostres centres educatius i així poder donar també, apertura a altres comunitats.
- Aplicar el concepte d'“aprendre fent”
- Contextualitzar a tot l'alumnat i tots els elements que participen de l'acte educatiu posant una mirada en la xarxa dels vincles i interaccions que es donen en aquest entorn.
- Integrar les TIC/TAC a les activitats diàries a les aules.
- Treballar elaborant i compartint coneixement a partir de les xarxes socials.
- Utilitzar diferents metodologies competencials.
- Practicar l'educació emocional des de totes les àrees i/o matèries.

Model de programació transversal

Seguidament, a tall d'exemple, proposem un model de programació transversal per a l'ESO on es desenvolupen les vuit competències bàsiques. Hem de recordar que en el concepte de competència definit per la Generalitat de Catalunya¹ es fa un especial esment a que no solament s'han d'ensenyar continguts, sinó que també cal desenvolupar habilitats i fomentar actituds positives. La raó és molt senzilla: el nostre cervell funciona d'una forma molt peculiar. És capaç de recordar moltes coses, però només aquelles que són significatives per nosaltres són les que no cauen en l'oblit. Això vol dir que tots els coneixements que puguem aplicar en el nostre context es conserven dins la nostra memòria perquè són significatius i útils. Per aplicar un coneixement necessitem d'una o varies habilitats.

“El desenvolupament de les nostres capacitats, ens portarà a la felicitat” (N. Alart)

Exemple d'una unitat didàctica programada en competències bàsiques per a Cicle Superior de Primària, Secundària i Aules d'acollida:**Títol: ELS MEUS RECORDS**. Aquesta UD està a la xarxa en format WebQuest².

<http://www.xtec.cat/~nalart/noveswg1/records/index.htm>

¹ La Generalitat de Catalunya defineix competència com la capacitat que té l'alumnat de posar en pràctica i de forma integrada coneixements, habilitats i actituds de caire transversal amb la finalitat de resoldre problemes diversos de la nostra vida real.

² WebQuest: Una WebQuest és una proposta didàctica de recerca guiada, que utilitza principalment recursos d'Internet. Té en compte el desenvolupament de les competències bàsiques, contempla el treball cooperatiu i la responsabilitat individual, prioritza la construcció del coneixement mitjançant la transformació de la informació en la creació d'un producte i conté una avaluació directa del procés i dels resultats. (Comunitat Catalana de WebQuest)

GRUP CLASSE:	DURADA:	PERÍODE:	CURS ESCOLAR:	PROFESSOR/A
C.Superior Primària, ESO i aules d’acollida	Quatre sessions	1r trimestre	2009-2010	Núria Alart
ÀREES/MATÈRIES:	TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT			
Aquest UD es desenvoluparà a través d’una WebQuest. Interdisciplinar. Tutoria. Intel·ligències Múltiples.	ELS MEUS RECORDS Els records són imatges del passat que s’arxiven en la memòria. Es creen quan les neurones reforcen la intensitat de les sinapsis. És necessari per l’alumnat poder explicar aquells records passats per poder compartir. Podran recordar fets, cares, persones, llocs, ... a través d’imatges, fotografies que portaran a classe.			
OBJECTIUS D’APRENENTATGE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS I INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ		
Comunicar records mitjançant imatges fotogràfiques i a través de diferents llenguatges: oral, escrit, icònic, musical, gràfic, corporal,	Comunicativa, lingüística i audiovisual	1.Exposar els records a través de diferents llenguatges: oral, escrit, icònic, gestual, musical, corporal,.. L’exposició		
Confeccionar mapes mentals dels records.	Artística i cultural	2. Representar gràficament els records a través d’un mapa mental que s’inclourà en el vídeo. El mapa mental		
Elaborar i editar un vídeo amb música utilitzant el programa “Animoto”	Tractament de la informació i competència digital	3. Presentar el vídeo individual dels propis records i un altre en petit grup. El vídeo.		
Utilitzar el programa “Jigaswplanet” per a fer un trencaclosques de la fotografia més significativa amb diferents nombre de peces.	Matemàtica	4. Explicar i realitzar a l’ordinador amb un temps determinat els tres trencaclosques dels records, amb els tres nivells de dificultat. Els trencalosques.		
Aplicar estratègies d’autoconfiança i autoestima en la presentació dels propis sentiments i emocions.	Aprendre a aprendre	5. Redactar un petit text sobre els records individuals i un altre del petit grup de treball. El text explicatiu.		
Participar activament en el treball en petit grup, adoptant una actitud responsable, solidària i dialogant.	Autonomia i iniciativa personal	6. Valorar la responsabilitat, l’organització i el respecte amb una pauta d’observació.		
		7. Autoavaluar-se i reflexionar individualment el treball realitzat. Rúbrica del vídeo		
Situar en el mapa mundi els diferents països de l’alumnat de la classe, utilitzant el programa “Googlemaps”	Coneixement i la interacció amb el món físic.	7. Presentar en un mapa mundi la situació dels diferents països dels companys/es de la classe. El mapa mundi		
Treballar la recollida de dades dels diferents països de l’alumnat per a identificar els trets comuns i diferents.	Social i ciutadania	8. Respectar les opinions i explicacions dels companys/es en la realització del vídeo del petit grup. Vídeo grupal.		
CONTINGUTS				
Creació d’un vídeo i un mapa mental sobre els records del meu país d’origen.				
Interpretació dels sentiments i emocions a través de l’imatge fotogràfica per expressar sentiments i emocions pròpies.				
Utilització i aplicació del programa “Animoto” i “Jigawplanet”				
Expressió dels sentiments i emocions en una simulació dels records utilitzant l’autoconfiança i autoestima en la presentació dels propis records.				
Confecció d’un mapa mundi situant les diferents localitats i països de procedència de l’alumnat.				
Comprensió i respecte pels diferents records de l’alumnat.				
Capacitat crítica per comprendre allò que s’ha explicat per part dels companys/es i fer-se preguntes a partir dels records exposats.				
Col·laboració i responsabilitat en l’organització de les tasques del petit grup, individual i col·lectivament.				
METODOLOGIA I SEQUÈNCIA DIDÀCTICA				
S'utilitzen els següents principis metodològics inclusiv i/o actius a l’aula: Globalització: a l’alumnat se li presenta la realitat de manera global. Interdisciplinarietat: es				

fomenta el treball de manera interdisciplinària entre els diferents professionals. Activitat : fomentar l'aprenentatge significatiu a partir de la pròpia activitat de l'alumnat i els seus coneixements previs. Individualització: S'adapta a les possibilitats i característiques de l'alumnat segons les seves capacitats i/o intel·ligències. Socialització: Cooperació i treball en grup. La base de l'aprenentatge serà la interacció entre l'alumnat. Contextualització i funcionalitat. Aplicació dels aprenentatges a l'entorn proper. -Fomentarem el treball en grup com a font de relació personal, fomentant-les a través del treball cooperatiu, mitjançant metodologies com: WQ, PBL, A. Casos,... -Utilitzarem els recursos TIC (processador de textos, audiovisuals, músiques, programa de presentacions,) -Treballarem el foment d'una bona autoestima en els alumnes a través de l'ànim i valoració positiva del que fan, practicant la cultura de l'elogi. -Fomentarem el control emocional de les seves expressions a través del diàleg reflexiu amb els mateixos alumnes. -S'utilitzaran diferents activitats multinivell i estils d'ensenyament-aprenentatge per potenciar totes les capacitats i/o intel·ligències de l'alumnat, per així poder aprendre a través de les més potents i tenir un major èxit escolar.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIAL RECURSOS	ORGANIT. SOCIAL	TEMPS	ATENCIÓ DIVERSITAT	Activitats Avaluació
1a SESSIÓ						
INTRO DUCCIÓ	A partir d'unes imatges que presentarà la professora sobre diferents paisatges, personatges, situacions, de diferents records seus, preguntarem a l'alumnat sobre els seus records passats més significatius. Demanar a l'alumnat que porti fotografies personals de casa per a la propera sessió.	Pissarra Fotografies	Gran grup	50 min.	Intel·ligències Múltiples (IM)	
DESENVOLUPAMENT	Presentar i compartir les diferents fotografies dels records a la resta de l'alumnat. Per parelles. Explicació del programa d'edició de vídeo "Animoto" Farem algunes proves d'edició individualment. Classificarem i escanejarem les fotografies pel vídeo dels records.	Pissarra Ordinador Programa "Animoto" Escàner	Parelles Gran grup Petit grup	50 min	Intel·ligències Múltiples. Activitats multinivell Treball individual	3
FINAL	Reflexió personal de la classe: Què és el que t'ha costat més de fer? Per què? Què és el que més m'ha agradat? Per què? Què canviaries si la tornessis a fer?	Fitxa de reflexió individual	Individual	20 min	Intel·ligències Múltiples Portafoli	7
2a SESSIÓ						
INTRO DUCCIÓ	Elaboració del mapa mental dels records. Edició individual del vídeo. Elaboració d'un petit text explicatiu del vídeo. Situació en el mapa mundi dels països de tot l'alumnat de la classe amb el programa "Google maps"	Fitxa mapa mental. Ordinador Programa "Animoto"	Individual	50 min.	IM Activitats multinivell Treball individual	2 – 5 7
DESENVOLUPAMENT	Tria de fotografies per a l'elaboració dels trencaclosques. Explicació del programa "Jigsawplanet" Realització dels tres trencaclosques amb el programa "Jigsawplanet"	Ordinador Programa "Jigsawplanet"	Individual	50 min	Intel·ligències Múltiples. Activitats multinivell Treball individual	4
FINAL	Reflexió personal de la classe: Què és el que t'ha costat més de fer? Per què? Què és el que més m'ha agradat? Per què?	Fitxa de reflexió individual	Individual	20 min	Intel·ligències Múltiples Portafoli	7

	Què canviaries si la tornessis a fer?					
3a SESSIÓ						
INTRO DUCCIÓ	Presentació dels petits grups de tres alumnes i els seus rols: guionista, realitzador i tècnic de so. Explicació del vídeo dels records de cada membre del petit grup.	Ordinador Programa “Animoto”	Petit grup	50 min	Intel·ligències Múltiples Treball en grup cooperatiu	4
DESENO LUPAMENT	Tria d'un tema comú per a l'elaboració d'un vídeo del petit grup de treball. Guionista: elaborarà el guió explicatiu del vídeo. El tècnic de so: cercarà la música adient de fons del vídeo. El realitzador: editarà el vídeo.	Ordinador i programa “Animoto”	Petit grup	50 min	Intel·ligències Múltiples Treball en grup cooperatiu	8
FINAL	Reflexió personal de la classe: Què és el que t'ha costat més de fer? Per què? Què és el que més m'ha agradat? Per què? Què canviaries si la tornessis a fer?	Fitxa de reflexió individual	Individual	20 min	Intel·ligències Múltiples Portafoli	7
4a SESSIÓ						
INTRO DUCCIÓ	Elaboració del mapa mental conjunt del vídeo del petit grup cooperatiu. Edició del vídeo del petit grup de treball. Elaboració del trencaclosques del petit grup cooperatiu	Ordinador	Petit grup	50 min	Intel·ligències Múltiples. Treball en grup cooperatiu	2
DESENO LUPAMENT	Presentació del vídeo del petit grup a la resta de la classe. Elaboració de la rúbrica d'autoavaluació individual. Elaboració de la rúbrica d'autoavaluació del petit grup.	Ordinador Canó de projecció.	Petit grup Gran grup Gran grup	50 min	Intel·ligències Treball en grup cooperatiu Autoavaluació	1
FINAL	Reflexió personal de la classe: Què és el que t'ha costat més de fer? Per què? Què és el que més m'ha agradat? Per què? Què canviaries si la tornessis a fer?	Fitxa de reflexió individual	Individual	20 min	Intel·ligències Múltiples Portafoli	7

A partir del tema central: **ELS MEUS RECORDS**, es desenvolupen unes activitats que permetran despertar les diferents intel·ligències o capacitats de l'alumnat. Per poder aconseguir els objectius, les activitats es podran expressar en qualsevol dels llenguatges: oral, escrit, plàstic, musical o corporal. Les intel·ligències treballades són:

- La intel·ligència Lingüística: La comunicació dels records a través de diferents llenguatges.
- La intel·ligència Lògicamatemàtica: L'elaboració de trencaclosques visuals
- La intel·ligència Naturalista: La situació dels diferents països del món.
- La intel·ligència Musical: La música en l'edició del vídeo.
- La intel·ligència Cinestèsicacorporal: La representació i/o gesticulació de les emocions i sentiments.
- La intel·ligència Visualespacial: L'imatge i la fotografia en el programa “Animoto”
- La intel·ligència Intrapersonal: L'autoconfiança i autoestima en la presentació dels propis sentiments i emocions.

-La intel·ligència Interpersonal: Participació en el treball en grup cooperatiu.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L' alumnat amb més dificultats serà integrat en els grups cooperatius per exercir la tutoria entre iguals. En els grups cooperatius s'integrarà alumnat amb diferents habilitats per tal d'aportar-les al grup.

Per a una millor comprensió i integració dels conceptes, hi haurà diferents tasques com: musicals, cinestèsiques, visuals, plàstiques,...

S'inclouen activitats inclusives per a l'alumnat nouvingut a través de recerca i coneixement cultural i interpersonal.

Intel·ligències Múltiples: segons H. Gardner una perspectiva basada en les intel·ligències múltiples pot millorar la comprensió de tot l'alumnat de diferents maneres: 1. Proporcionant diferents vies d'accés. 2. Presentant el tema a treballar globalitzat i despertant l'interès de l'alumnat. 3. Establint lligams amb els temes que ja es coneixen o bé ja es comprenen. 4. Reflexionant sobre els possibles èxits o fracassos en l'aplicació dels temes treballats. La planificació d'activitats multinivell implica que es dissenyen tasques diverses per arribar als mateixos objectius o similars, en funció dels diferents estils d'aprenentatge, de la motivació o de les múltiples intel·ligències de l'alumnat. S'utilitzarà el treball en petit grup cooperatiu on els seus membres s'organitzaran les tasques i compartiran els resultats de les aportacions de cadascú amb l'objectiu un resultat final, en aquests cas el vídeo grupal i els trencaclosques, a partir del contrast de diferents punts de vista, la discussió i el consens.

BIBLIOGRAFIA

ALART, N (2008): *Aprenent amb totes les intel·ligències. WebQuest-Internet a l'aula d'acollida una experiència d'èxit*. Barcelona. Edu 21

ALART, N i RUAIX, J (2008): *Recursos TIC per a la tutoria en l'educació secundària: una visió pràctica a partir de la multiplicitat d'intel·ligències dels alumnes*. Editorial UOC

ALART, N i altres (2009): *Recursos TIC per a una educació multicultural a l'ESO*. (En premsa) Editorial: UOC

Alart, N: pàgina personal. www.xtec.cat/~nalart

Alart, N: bloc: <http://blocs.xtec.cat/aulaacollidaolorda/>